

ZON-DAG BOEK

PROTESTANTSE GEMEENTE

Wirdum Fr e.o.

Zondag 4 mei 2025

Welkom

Ouderling Elizabeth Mozes heet iedereen welkom. In verband met de dodenherdenking en het vieren van 80 jaar vrijheid is het deze morgen een bijzondere dienst. Ds. de Haan zal het hebben over het leven en de gedachten van Dietrich Bonhoeffer.

De uitgesproken teksten worden afgewisseld met samenzang en zang door het Chr. Leeuwarder Mannenkoor Patrimonium.

De bloemen gaan vandaag naar Tjitte Talsma.

Vorbereiding

Patrimonium zingt het lied "Heer, ik kom tot U", vier coupletten. Ds. de Haan brengt ons votum en groet, gevolgd door "Neem, Heer, mijn beide handen" vers 1, 4 en in samenzang met de gemeente vers 5.

Lied 23c: 1,3,5 "Mijn God, mijn herder, zorgt voor mij."

Na het kyrie-gebed volgt het glorialied 705: 1,3 "Ere zij aan God, de Vader."

Lezing en zang

In het kader van de Titus Brandsma herdenking in Bolsward heeft ds. de Haan indertijd ook iets verteld over Dietrich Bonhoeffer. Aan het verzoek om nu in Wirdum ook over hem te spreken wordt vandaag dus gehoor

aan gegeven. Titus als eenvoudige boerenzoon groeide in zijn rol, werd steeds brutaler. Dietrich, uit een voornaam Pruisisch geslacht, groeide als mysticus. In vogelvlucht wordt de levensloop van Bonhoeffer geschetst. Hij kreeg uiteindelijk in Europa een belangrijke rol. Na een uitgelekt moordplan op Hitler, waarbij hij een grote rol speelde, is Bonhoeffer gevangen genomen en uiteindelijk ter dood gebracht door ophanging. Patrimonium zingt psalm 42: 1,4,5 "t Hijgend hert, der jacht ontkomen" en "Veni, Jesu Amor mi." Weerstand en overgave, sleutelwoorden. In gevangenschap was Bonhoeffer depressief, maar ook door God gekend. Bidden en onder mensen gerechtigheid doen.

Samenzang lied 511: 1 "Door goede machten trouw en stil omgeven."

Bonhoeffer zette de kerk midden in de wereld.
Dynamisch i.p.v. dogmatisch. De zwarte kerk
in de VS had zijn ogen geopend.

Lied 511: 2.

Titus streed voor persvrijheid, Bonhoeffer ging
nog verder met zijn beraming voor de
moordaanslag op Hitler.

Lied 511: 3.

Bonhoeffer begon vroom, maar gooit een lont
onder de theologie: doe alsof God niet bestaat.
Jullie zijn mondig! zei hij tegen de mensen.
Vlucht niet weg in vroomheid. Kritisch en toch
trouw zijn.

Lied 511: 4.

Laat je aanspreken door een roepende God,
waar zijn jullie? God wandelt met ons.

Lied 511: 5.

Lückenbüßer, gaatjesvuller, laat God dat niet
zijn. De kerk is er voor de
wereld, een oefenplaats.

Lied 511: 6.

Als mondige mensen met een
mondige God leven.

Lied 511: 7.

Biddend vlak voor zijn
ophanging. Een voorbeeld

voor de medegevangenen. Tot het eind had
Bonhoeffer vertrouwen.

Patrimonium zingt "*Ecce, quomodo moritui*" en
"*Alwetend Vader*", twee coupletten.

In laatste brief aan ouders een boodschap: dit
is het einde, voor mij het begin van een nieuw
leven. 8 april 1945 wordt Dietrich Bonhoeffer
met andere gevangenen opgehangen. Zelfs
een SS-arts vertelt later dat hij diep geschokt
was toen hij de biddende Bonhoeffer voor zijn
dood zag bidden.

We zien en luisteren naar "*De steppe zal
bloeien*", gezongen door Lenny Kuhr en
geschreven door Huub Oosterhuis (lied 608).

Gebeden, gaven, afsluiting

De gebeden worden afgesloten
met een stil gebed. Patrimonium
zingt het "*Onze Vader*."

Er zijn twee collectes: voor KiA
noodhulp Sudan en voor het
kerkelijk werk.

We zingen lied 968: 1,3,4 "*De
ware kerk des Heren*" als slotlied.

Patrimonium zingt de zegenbede
"*De Here zegene en behoede ons*."

Na de dienst is er applaus voor koor en dirigent.

De twee bekende coupletten van het Wilhelmus worden staande gezongen. En dan is er nog het koffiedrinken, ontmoeten, napraten.

Medewerkers

Voorganger: ds. Gerrit de Haan, Bolsward
 Koor: Chr. Leeuwarder Mannenkoor Patrimonium
 Dirigent: Joop de Jong, Dokkum
 Organist: Pieter Jan de Jong, Dokkum
 Ouderling: Elizabeth Mozes
 Diaken: Jannie Lindeman
 Koster: Folkert Jongbloed
 Beamer: Steven Feenstra

Tekst: SIW

Foto's: ROB